МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Класичний фаховий коледж

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЙ

Рівень вищої освіти	Початковий рівень (короткий цикл)
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітня програма	Менеджмент організацій

Затверджено рішенням Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої та вищої освіти Класичного фахового коледжу СумДУ

Протокол від 31 серпня 2021 р. № 2
Голова Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої та вищої освіти
_____ В.В. Рязанцев
(підпис)

Конотоп 2021 р.

ДАНІ ПРО РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ПОГОДЖЕННЯ

Розробник: Гребеник Тетяна Вікторівна, Іващенко Марина Миколаївна, викладачі Класичного фахового коледжу Сумського державного університету

Рецензування робочої програми навчальної дисципліни	Міхєєва О.А. (прізвище, ініціали) головний бухгалтер Виробничого підрозділу Конотопської дистанції електропостачання регіональної філії «Південно-Західна залізниця» публічного акціонерного товариства «Українська залізниця» (посада рецензента) Затверджено рішенням засідання експертної ради роботодавців протокол від 31.08.2021 р. № 1
Розглянуто та схвалено на засіданні робочої проєктної групи (РПГ) освітньої програми «Менеджмент організацій»	протокол 31.08.2021 р. від № 1 Керівник РПГ (гарант освітньої програми) _____ (підпис) Т.В. Гребеник (прізвище, ініціали)
Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії «Менеджмент»	протокол 31.08.2021 р. від № 1 Голова циклової комісії _____ (підпис) О.В. Сосненко (прізвище, ініціали)

Дані про перегляд силабусу навчальної дисципліни:

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до силабусу з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено			
		Дата та номер протоколу засідання РПГ	Підпис керівника РПГ (гаранта освітньої програми)	Дата та номер протоколу засідання циклової комісії	Голова циклової комісії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Теорія організацій
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Класичний фаховий коледж Сумського державного університету
Розробник(и)	Гребеник Тетяна Вікторівна, Іващенко Марина Миколаївна, викладачі Класичного фахового коледжу Сумського державного університету
Рівень вищої освіти	Початковий рівень (короткий цикл) НРК України – 5 рівень; FQ-EHEA – короткий цикл; QF-LLL – 5 рівень
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 2-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС, 150 годин, з яких 48 годин становить контактна робота з викладачем (32 години лекцій, 16 годин семінарських занять), 102 години становить самостійна робота
Мова(и) викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Обов’язкова навчальна дисципліна циклу фахової підготовки за спеціальністю
Передумови для вивчення дисципліни	Необхідні знання з: «Економічна теорія», «Соціологія і психологія»
Додаткові умови	Без додаткових умов
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета навчальної дисципліни	
Метою навчальної дисципліни є отримання студентами фундаментальних теоретичних знань з основ організації як системи, процесу та об’єкту управління, формування навичок організаційного проектування, комбінації поглядів і способів системного мислення.	
4. Зміст навчальної дисципліни	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЙ **Тема 1. Основи теорії організацій** Теорія організації як наука. Еволюція теорії організацій. Основоположні ідеї теорії організації. Моделі організації.	

Тема 2. Загальна характеристика організації Організація як універсальна категорія: основні підходи. Генезис організації. Властивості організації. **Тема 3. Основні закони та принципи організації** Поняття про залежності й закони організації. Загальні закони організації. Принципи організації. **Тема 4. Принципи дії статичних і динамічних організацій** Статика й динаміка організаційних систем. Динамічна організація. Принципи станів організації. Порівняльний аналіз принципів дії динамічних і статичних організацій. **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРИРОДА Й ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ** **Тема 5. Поняття й сутність організації** Визначення поняття організації. Місія й цілі організації. Життєвий цикл організації. Класифікація організацій. **Тема 6. Організація як відкрита система** Сутність системного підходу до організації. Класифікація систем і їх властивості. Системні властивості організації. Внутрішнє середовище організаційної системи. Підсистеми організації. Зовнішнє середовище організаційної системи. **Тема 7. Організація як процес** Організація як процес організовування. Структурні елементи процесу організації. Способи процесу організації. Механізм процесу організації. Будова організації. **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПРОЕКТУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СТРУКТУР** **Тема 8. Організаційне проектування** Сутність організаційного проектування. Етапи організаційного проектування. Методи проектування організації. Чинники проектування організації. **Тема 9. Структура організації як чинник забезпечення її ефективності** Поняття структури організації та принципи її побудови. Формальна та неформальна організаційна структура. Елементи структури та зв'язки в організації. Концепції організаційних структур. Характеристики організаційної структури.	
5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни	
Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:	
РН1.	Знати систему законів організації, принципи організації, співвідношення організації як системи та організації як процесу, історію становлення та розвитку теорії організацій. Знати і розуміти, що таке організація, система, управління, статика та динаміка організаційних систем, організаційна структура, проектування організацій. Пояснювати різницю між відкритими і закритими системами, місією і цілями організації. Висловлювати й обґрунтовувати власну позицію на основі системного підходу щодо функціонування та розвитку організації, організаційного процесу.
РН2.	Розуміти етапи генезису організації, сутність організаційної структури та фактори, що визначають її особливості. Називати види організацій та їх основні характеристики. Порівнювати та обгрунтовувати організаційну структуру, її основні параметри та принципи організаційного проектування. Виявляти фактори, що обумовлюватимуть доцільність формування певного типу організаційної структури. Ідентифікувати методичні підходи аналізу внутрішнього й зовнішнього середовища організацій.
РН 3.	Аналізувати власні здібності та вимоги майбутньої професії, оцінювати власні можливості професійної освіти, виявляти активне ставлення до обраної професії шляхом практичної реалізації власної освітньої траєкторії.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів	
Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:	
ПРН 3.	Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, ідентифікувати та описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
ПРН 6.	Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
7. Види навчальних занять та навчальної діяльності	
7.1 Види навчальних занять	
Змістовий модуль 1. ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЙ	
Тема 1. Основи теорії організацій	
Л 1.	Поняття теорії організації. Теорія організації як наука. Періодизація зародження та розвитку теорії організації.
Л 2.	Ф. Тейлор та наукові основи теорії організації. Принципи організації А. Файоля. Бюрократія М. Вебера. Е. Мейо та Хоторнський експеримент.
СЗ 1.	Еволюція теорії організацій.
Л 3.	Моделі організації: класична (механістична), неокласична (органічна), інституційна і системна моделі.
СЗ 2.	Організаційні моделі.
Тема 2. Загальна характеристика організації	
Л 4.	Основні підходи до визначення сутності організації. Генезис організації.
Л 5.	Загальні та специфічні властивості організації.
СЗ 3.	Генезис і властивості організації.
Тема 3. Основні закони та принципи організації	
Л 6.	Поняття про залежності й закони організації. Основні закони організації.
Тема 4. Принципи дії статичних і динамічних організацій	
Л 7.	Статика й динаміка організаційних систем. Динамічна організація.
Л 8.	Принципи станів організації. Порівняльний аналіз принципів дії динамічних і статичних організацій.
СЗ 4.	Закони організації. Статичність та динамічність її стану.
Змістовий модуль 2. ПРИРОДА Й ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ	
Тема 5. Поняття й сутність організації	
Л 9.	Сутність поняття «організація». Місія й цілі організації. Класифікація цілей. Вимоги до цілей. Етапи встановлення цілей організації. «Дерево цілей».

Л 10.	Життєвий цикл організації. Класифікація організацій.
СЗ 5.	Етапи розвитку організації. SMART в цілепокладанні.
Тема 6. Організація як відкрита система	
Л 11.	Сутність поняття «система». Будова систем: підсистема, елемент, структура, зв'язок. Сутність системного підходу до організації. Системні властивості організації. Внутрішнє середовище організаційної системи. Ресурси організації.
Л 12.	Зовнішнє середовище організаційної системи. Чинники зовнішнього середовища організації. Середовище прямого й непрямого впливу.
Л 13.	Аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища організації. SWOT (strengths, weaknesses, opportunities, threats), SNW(strength, neutral, weakness), PEST(policy, economy, society, technology).
СЗ 6.	Внутрішнє і зовнішнє середовище організації, їх взаємодія та взаємовплив
Змістовий модуль 3. ПРОЕКТУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СТРУКТУР	
Тема 7. Організаційне проектування	
Л 14.	Поняття проектування. Сутність проектування організації. Характер проекту організації. Методи організаційного проектування. Типове проектування організації. Процес організаційного проектування. Типова схема процесу організаційного проектування. Етапи проектування організації.
Л 15.	Чинники проектування організації. Стратегія організації. Масштаб організації та чинники, що його зумовлюють. Ефект масштабу діяльності організації. Аналіз та проектування організаційних структур різних типів.
СЗ 7.	Особливості організаційної проектної діяльності
Тема 8. Структура організації як чинник забезпечення її ефективності	
Л 16.	Поняття організаційної структури. Поняття організаційної схеми. Види організаційних структур. Елементи структури організації. Зв'язки в організації: горизонтальні, вертикальні, лінійні, функціональні. Класичні концепції організаційних структур. Характеристика організаційної структури.
СЗ 8.	Організаційна структура та ефективність організації.
7.2 Види навчальної діяльності	
НД 1.	Підготовка до лекції.
НД 2.	Підготовка до обговорення та/або опитування за темами семінарського заняття.
НД 3.	Підготовка до тестування.
8. Методи викладання, навчання	
Дисципліна передбачає навчання через:	
МН 1.	Інтерактивні лекції.
МН 2.	Проблемні лекції.
МН 3.	Семінарські заняття.

МН 4.	Мобільне навчання (m-learning).
МН 5.	Змішане навчання (blended-learning)

Лекції надають студентам теоретичну основу з теорії організацій, що є основою для самостійного навчання здобувачів вищої освіти (РН 1, РН 2. та РН 3.). Лекції доповнюються семінарськими заняттями, які надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах (РН 2. та РН 3.). Гнучкість, доступність та персоніфікація навчання забезпечується m-learning з використанням мобільних пристроїв. Навчання через blended-learning з використанням LMS MOODLE (http://dl.kpt.sumdu.edu.ua/), в межах якого студент здобуває знання як очно, так і самостійно он-лайн, дозволяє створити комфортне освітнє цифрове середовище та забезпечити індивідуальну траєкторію навчання (РН 3.).

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
A	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	90-100
B	Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	82-89
C	В загальному правильна робота з певною кількістю помилок		74-81
D	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	64-73
E	Виконання задовольняє мінімальні критерії		60-63
FX	Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	35-59
F	Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни		0-34

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

За дисципліною передбачені наступні методи поточного формативного оцінювання: опитування студента на семінарському занятті та усні коментарі викладача за його результатами, настанови викладача в процесі підготовки до виконання тестових завдань, оцінювання поточного тестування.

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

Методи оцінювання:

М 1.	Опитування.
М 2.	Тестування в LMS MOODLE.

В особливих ситуаціях робота може бути виконана дистанційно в LMS MOODLE (http://dl.kpt.sumdu.edu.ua/):

1. Тест. Загальна теорія організацій. 2. Тест. Поняття й сутність організації. 3. Тест. Організація як відкрита система. 4. Тест. Проектування організаційних структур. 5. Тест. Модульний контроль № 1. 6. Тест. Модульний контроль № 2. 7. Тест. Контрольне вихідне тестування (ДСК).	
Форма підсумкового контролю – екзамен.	
10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	
10.1 Засоби навчання	
ЗН 1.	Мультимедіа
ЗН 2.	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, онлайн-опитування)
10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	
Основна література	1. Білявська Ю. В. Теорія організації : підручник / Ю. В. Білявська, Н. В. Микитенко. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 424 с.
Допоміжна література	1. Гірняк О.М., Лазановський П.П. Менеджмент: теоретичні основи і практикум: Навч. посіб. для студентів вищих закладів освіти. К.: «Магнолія плюс», Львів: «Новий світ-2000», 2003. 336 с. 2. Гончарова М.Л. Теорія організації : навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2015. 134 с. 3. Монастирський Г.Л. Теорія організації: підруч. Тернопіль: ТНЕУ, 2014. 288 с. 4. Осовська Г.В., Осовський О.А. Основи менеджменту. Підручник. видання 3-тє. К.: «Кондор», 2006. 664 с. 5. Хміль Ф.І. Основи менеджменту. Підручник. К.: Академвидав, 2003. 608 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	1. Іващенко М.М. Теорія організацій: [дистанційний курс для студентів спеціальності 073. Менеджмент освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій»]. URL: http://dl.kpt.sumdu.edu.ua (дата звертання: 09.04.2019 р.). 2. Віноградська О.М., Віноградська Н.С., Шевченко В.С. Менеджмент: навч. посіб. URL: http://eprints.kname.edu.ua/4532/ (дата звернення: 20.08.2019). 3. Жуковська Л.Е. Теорія організацій: навч. посіб. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/l_216_36335078.pdf (дата звернення: 20.08.2019). 4. Інтернет-портал для управлінців. Strategic Consulting Group (SCG). URL: http://www.management.com.ua/ (дата звернення: 27.08.2019).